

DADES CATALOGRÀFIQUES

Autoria	Emerson
Lloc de Producció	USA
Lloc d'origen	València
Títol/Nom	Televisor
Data	1960s.
Mesures	30 cm × 35 cm × 25 cm
Materials/Tècnica	--
Número d'inventari	6213
Ubicació	Exposició permanent <i>No és fàcil ser valencià/na; "La ciutat", " Del comerç tradicional al vending"</i>

DESCRIPCIÓ

Televisor de la marca Emerson. Les emissions de Televisión Española van començar en 1956, però el televisor es va consolidar com a electrodomèstic habitual en les llars en la dècada dels seixanta, quan es va convertir, de fet, en un dels símbols del desenvolupisme i la modernització del país juntament amb altres icones com el Seat 600. En 1960 es van comptabilitzar 250.000 aparells existents i en 1970 la xifra va ascendir a 5.800.000.

RELECTURA

Related Topic	Rols de gènere Gènere i història Identitat de gènere
Rereading	La televisió, com la resta de mitjans de comunicació de masses de la segona meitat del segle XX, va ser una arma de la dictadura franquista per a modelar

l'opinió pública i la manera de vida de la ciutadania. El nou mitjà sotmetia a espectadors i espectadores a un flux continu d'imatges que, a diferència de les pel·lícules reproduïdes al cinema, s'introduïen directament en les llars espanyoles. Generalment, la programació televisiva buscava l'entreteniment i la banalització, però entre els seus concursos, magazins i sèries penetraven els estereotips dels rols de gènere i, encara que molt menys explícitament, també es colaven sexualitats i gèneres que es van considerar delictes fins a 1979.

Els estereotips de gènere acceptats per la moral catòlica i franquista, l'ideal d'home i l'ideal de dona, es mostrava de manera evident a través de la publicitat, com és el cas del conegut anunci de l'aspiradora Roton i la seua cançó *Salvada amb Roton* (https://www.youtube.com/watch?v=khk3nsgal_q). En l'anunci es mostra l'ideal de dona dels anys seixanta, una dona que continuava ancorada a la llar i la família, com en les dècades anteriors, però que ara també treballava i es mostrava permeable al model de dona independent en alguns àmbits: en un sol minut, podia aspirar tota la casa i tindre temps per a altres aficions. Era una dona que s'aproximava més que mai a la dona moderna de la II República i que, a més, comptava amb la millor tecnologia per a dur a terme les faenes de casa.

Aquest ideal de dona (mare, esposa i "independent", encara que mai en l'amor), es reflectia també en programes com el que va ser el primer *reality show* de la televisió espanyola, *Reina per un dia*, que s'emetia setmanalment els diumenges a la vesprada, des de 1964, i que satisfieia els somnis estereotipats de confort de les dones espanyoles del moment. Les candidates a participar en el programa enviaven una carta expressant els seus somnis, que anaven des de localitzar un familiar fins a aconseguir una llavadora, i, si eren triades, no sols es complia el seu somni, sinó que a més la dona en qüestió era coronada simbòlicament, complint així un segon somni que impregnava l'imaginari col·lectiu femení: sentir-se reina per un dia.

D'altra banda, l'homosexualitat, la bisexualitat i els gèneres aliens al model d'home i dona tradicionals eren completament inaudits per al règim franquista. La sexualitat "havia de ser heterosexual, conjugal, reproductiva i monògama o, en cas contrari, condemnada" (González de Garay i Alfeo, 2017, 1). Són escassos els estudis que aborden la presència de l'homosexualitat, la bisexualitat i la transsexualitat en la graella televisiva, per la qual cosa per a escriure aquestes línies ens hem basat en l'article de González de Garay i de Alfeo citat anteriorment. Tal com afirmen els autors, només s'han pogut trobar situacions ambigües i que quedaven fora del relat principal. A tall d'exemple, podem fer algunes lectures *queer* a sèries com a *Curro Jiménez*, en el quart capítol del qual el personatge anomenat Don Félix, sota els efectes de l'opi, se sent atret per un home disfressat de dona, encara que sap perfectament que és un home. També en l'adaptació televisiva de la novel·la de Carmen Martín Gaité, *Entre visillos* (1974), trobem una referència a l'homosexualitat entre la rutinària vida de dones

d'una capital de província espanyola en els anys cinquanta. Encara que en el llibre una de les protagonistes és lesbiana, en la sèrie s'eliminen les orientacions a la seua orientació sexual. No obstant això, la mateixa Carmen Martín Gaité va realitzar un "cameo" en l'onzé capítol, en el qual va deixar entreveure una relació molt pròxima i afectuosa entre el seu personatge i el personatge que, en la seua novel·la, era homosexual.

BIBLIOGRAFIA

Gonzalez de Garay Dominguez, Beatriz, Alfeo Alvarez, Juan Carlos. "Formas de representación de la homosexualidad en el cine y la televisión españoles durante el Franquismo". *L'Atalante. Revista de estudios cinematográficos*, 23, 2017, 63-80.

Gràcia, Jordi. *La España de Franco (1939-1975): cultura y vida cotidiana*. Madrid: Síntesis, 2001.

Prieto Borrego, Lucía. *Mujer, moral y franquismo: del velo al bikini*. Málaga: Universidad de Málaga, 2018.